

Savings and Investment

ฉบับที่ 8 ประจำเดือนพฤษภาคม 2557

กองทุนบำเหน็จบำนาญ (Pension Fund) คือ กองทุนที่นำผลประโยชน์จ่ายเป็นบำเหน็จหรือบำนาญแก่สมาชิกกองทุนที่เกษียณอายุหรือต้องออกจากงาน หน่วยงานราชการหรือหน่วยธุรกิจเอกชนจัดตั้งกองทุนนี้เพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างซึ่งแหล่งเงินของกองทุนมาจากการจ่ายเงินสมทบของนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล ซึ่งอาจเป็นฝ่ายเดียว สองฝ่าย หรือสามฝ่าย

Pension Fund เป็นกองทุนที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีบทบาทสำคัญต่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ มีอัตราเติบโตต่อเนื่อง และเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่กระตุ้นพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชน

Pension Fund ของโลก : สถานะและแนวโน้ม

กฤติกา โพธิ์ไทรย์

บทบาทกองทุนกับการเคลื่อนย้ายเงินทุน

ปัจจุบันกองทุนต่าง ๆ มีบทบาทอย่างมากทั้งในตลาดทุนและตลาดเงินทั่วโลก ทั้งนี้ เนื่องจากมูลค่าสินทรัพย์มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง และหนึ่งในกองทุนที่สำคัญของโลกนั้น คือ กองทุนบำเหน็จบำนาญ (Pension Fund)

◎ **กองทุนบำเหน็จบำนาญ (Pension Fund)** นับเป็นกองทุนขนาดใหญ่ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก ซึ่งส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุน เนื่องจากเป็นกองทุนที่มีขนาดใหญ่ และมีบทบาทมากในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก ประกอบกับ อัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่องของกองทุนจากเงินของประชาชนที่ใส่เข้าไปในกองทุนเพื่อการออม ทำให้กองทุนบำเหน็จบำนาญเป็นนักลงทุนรายใหญ่ของตลาดทุน สำหรับประเทศอื่น ๆ มีการเรียกใช้คำสำหรับ Pension Fund นี้ต่าง ๆ กัน เช่น สหรัฐอเมริกา เรียกว่า Retirement Plan อังกฤษและไอร์แลนด์เรียกว่า Pension Scheme และออสเตรเลีย เรียกว่า Superannuation Plan เป็นต้น

◎ **ประเภทของ Pension Fund** โดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

► **ประเภทที่ 1** กองทุนบำเหน็จบำนาญแบบเปิด และแบบปิด

แบบเปิด คือ กองทุนที่รองรับ Pension Plan ที่ไม่มีข้อจำกัดทางด้านสมาชิก

แบบปิด คือ กองทุนที่รองรับ Pension Plan ซึ่งเฉพาะเจาะจงเฉพาะลูกจ้างที่อยู่ในแผนเท่านั้น ได้แก่

- Single-Employer Pension Funds กองทุนฯ ที่จัดตั้งโดยนายจ้างคนเดียว
- Multi-Employer Pension Funds กองทุนฯ ที่จัดตั้งโดยนายจ้างหลายคน
- Related Member Pension Funds กองทุนฯ ที่ประกอบด้วยสินทรัพย์ของสมาชิกจำนวนจำกัดจากสมาชิกที่เป็นส่วนทั้งหมดของกองทุนฯ
- Individual Pension Funds กองทุนฯ ที่ประกอบด้วยทรัพย์สินและสวัสดิการของลูกจ้างแต่ละคน ซึ่งตามปกติเป็นบัญชีของบำนาญลูกจ้างคนเดียวหลาย ๆ บัญชีรวมกัน

► **ประเภทที่ 2** กองทุนบำเหน็จบำนาญแบบควบคุมโดยรัฐและภาคเอกชน

◎ **มูลค่าสินทรัพย์ของ Pension Fund**

จากข้อมูลและการศึกษาของ Tower Watson ใน 13 ประเทศหลักที่มีขนาดตลาด Pension fund ที่ใหญ่ที่สุด (ประกอบด้วย Australia, Canada, Brazil, France, Germany, Hong Kong, Ireland, Japan, Netherlands, South Africa, Switzerland, the UK and the US) ซึ่งมูลค่าสินทรัพย์ของทั้ง 13 ประเทศ มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 85 ของมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดของโลก ในปี 2013 พบ

มูลค่าสินทรัพย์กองทุนบำเหน็จบำนาญของประเทศที่มีตลาด Pension Fund ใหญ่ที่สุด 13 อันดับแรก มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 85 ของมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดของโลก และเป็นสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 83.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมโลก

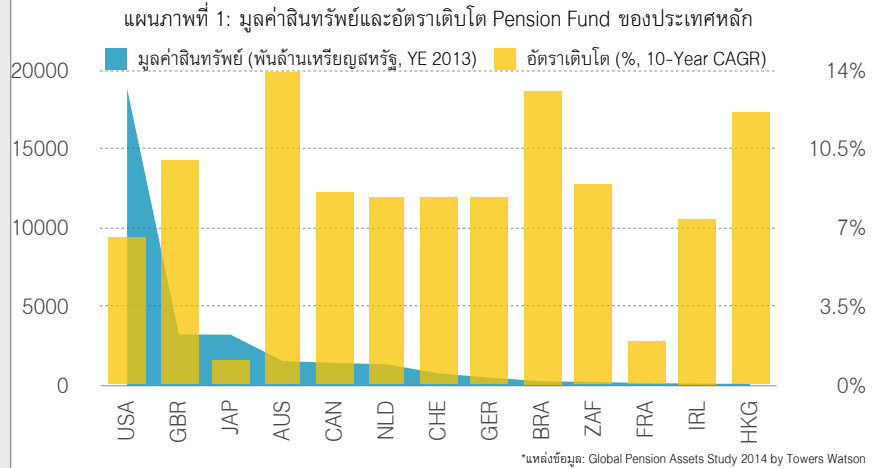

สัดส่วนการลงทุนของ Pension Fund ส่วนใหญ่ จะให้ความสำคัญในการลงทุนในตราสารทุนและตราสารหนี้สูง และถือครองเงินสดในระดับต่ำ ซึ่งแม้ว่ากองทุนจะมีการขายตราสารทุนออกมาเพื่อลดความเสี่ยง และย้ายการลงทุนไปลงทุนในตราสารหนี้เพิ่มขึ้นก็ตาม แต่กลไกตลาดทำให้มีการ rebound เข้ามาลงทุนในตราสารทุนในที่สุด จึงกล่าวได้ว่าตราสารทุนและตราสารหนี้ยังคงเป็นการลงทุนหลักของ Pension Fund ในปัจจุบัน

ขอขอบคุณ
นางลารัลย์ ภูวรินทร์
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการออมและการลงทุน
สำหรับข้อเสนอแนะ

ว่า มูลค่าสินทรัพย์ของ Pension Fund อยู่ที่ 31,980 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2012 ร้อยละ 9.5 และเมื่อเทียบสัดส่วนกับ GDP เฉลี่ยทั่วโลก มูลค่าสินทรัพย์ของ Pension fund คิดเป็นร้อยละ 83.4 เพิ่มขึ้นจากปี 2012 ร้อยละ 7.8 สำหรับประเทศที่มีขนาดสินทรัพย์ของ Pension fund ที่ใหญ่ที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น (18,878 3,263 3,236 พันล้านเหรียญสหรัฐ) ตามลำดับ (แผนภาพที่ 1)

◎ การลงทุนของ Pension Fund

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า Pension Fund เป็นกองทุนขนาดใหญ่และมีบทบาทมากในตลาดทุนและตลาดเงินทั่วโลก เมื่อพิจารณาสัดส่วนและประเภทการลงทุนพบว่า สัดส่วนการลงทุนของ Pension Fund ส่วนใหญ่ จะให้ความสำคัญในการลงทุนใน Equities และ Bonds ขณะที่มีการถือครองเงินสดในระดับต่ำ ซึ่งในปี 2013 เศรษฐกิจทั่วโลกยังไม่ฟื้นตัว แนวโน้มการลงทุนของ Pension fund ในภาพรวมมีทิศทางการลงทุนใน Equities เพิ่มขึ้น แม้ว่ากองทุนฯ จะมีการขาย Equities ออกมาเพื่อลดความเสี่ยง และย้ายการลงทุนไปลงทุนใน Bonds เพิ่มขึ้นก็ตาม แต่เนื่องจากกลไกตลาด ทำให้มีการ rebound เข้ามาลงทุนใน Equities ในที่สุด กล่าวคือ Equities และ Bonds ยังคงเป็นการลงทุนหลักของ Pension Fund (แผนภาพที่ 2)

